

Katecheza I – Niedziela 15 września

PROCESJA WEJŚCIA

Momentem rozpoczynającym każdą Mszę Świętą jest procesja wejścia, której zazwyczaj towarzyszy pieśń na wejście. Słowo „procesja” pochodzi od łacińskiego słowa *procedere*, które oznacza: „iść”, „postępować naprzód”, „kroczyć dalej”.

Sama procesja w liturgii Kościoła pochodzi z rytuału świeckiego: w czasach rzymskich cesarz w asyście różnych dostojników wchodził do bazyliki, w której witał go zgromadzony lud. Odbywało się to w oprawie światła i kadzidła. Obyczaj ten bardzo szybko przyjęto do rytuału kościelnego. Pierwszym celem procesji na wejście jest więc przywitanie kapłana, który podczas Eucharystii uosabia i reprezentuje samego Pana Jezusa. Przewodniczący liturgii kapłan ma delegację z obydwu stron - jest reprezentantem Chrystusa, a jednocześnie reprezentantem całego zgromadzenia liturgicznego.

Procesja na wejście ma też drugie znaczenie. Przypomina, że nasze życie jest duchową podróżą, nieustanną pielgrzymką do Ziemi Obiecanej, czyli do nieba, oraz że to niebo w jakiś tajemniczy sposób uobecnia się już na ziemi w czasie każdej Eucharystii. Naszym znakiem pragnienia spotkania z Bogiem na Eucharystii jest po prostu pieśń na wejście, towarzysząca procesji kapłana w asyście liturgicznej.

Gdy procesja przechodzi obok nas, warto zwrócić uwagę na różne znaki, mające przypominać nam o obecności Boga pośród swego ludu. Pierwszym takim znakiem jest krzyż. Oznacza on przychodzącego do naszego zgromadzenia Chrystusa. Procesja podąża za krzyżem tak, jak Kościół stara się podążać za Jezusem Chrystusem poprzez wieki. Krzyż oznacza również, że Pan przychodzi, aby dokonać ofiary. Aby o tym nie zapomnieć, wpatrujemy się w krzyż.

Procesji często towarzyszą zapalone świece. Przypominają one, że idąc za Panem, który jest naszym „światłem i zbawieniem”, nigdy nie zabłądzimy, bo On rozproszy największe ciemności. Bardzo głębokie jest również znaczenie kadzidła stosowanego podczas liturgii. Jest ono symbolem naszej modlitwy, która wznosi się do Boga jak dym powstały z jego spalania. Dym unoszący się z kadzielnicy pozwala nam uzmysłwić sobie, że w ten sposób każda nasza modlitwa unosi się do nieba. Okadzenie przedmiotów (np. krzyża) oznacza boski szacunek wobec tego, kogo one oznaczają. Okadzenie podczas liturgii niejako zapewnia nas, że śmierć i szatan nie mają tu wstępu, bo między nami znajduje się właśnie zmartwychwstały Chrystus, a my należymy do Niego.

ŚPIEW LITURGICZNY - „KTO ŚPIEWA, TEN DWA RAZY SIĘ MODLI”

Są dwa cele muzyki liturgicznej: wielbić Boga i pomagać nam w modlitwie. Muzyka pełni rolę służebną wobec liturgii dlatego też nigdy nie może stać się ważniejsza od niej samej, w związku z tym nie każdy śpiew, nie każdy instrument i nie każdy sposób wykonania nadaje się do liturgii. Szereg dokumentów mówi o tym, co jest dozwolone, a co nie. Liturgia jest modlitwą,

oznacza to, że nie tylko piękny śpiew, ale i piękne serce śpiewającego jest tym, co się Bogu najbardziej podoba.

UCAŁOWANIE OLTARZA – SPOTKANIE Z OBLUBIŃCEM

Ołtarz to kamienny lub drewniany stół w centrum prezbiterium, na którym sprawowana jest liturgia eucharystyczna. Jak mówią dokumenty Kościoła, należy on do najczcigodniejszych miejsc w kościele. Jest nazywany *mensa Domini*, czyli „stołem Pana”, a jednocześnie sercem każdego kościoła. Ołtarz ma podwójne znaczenie: jest stołem ofiary i stołem dziękczynienia, z którego spożywamy Boży pokarm.

Stół ofiary nawiązuje do starotestamentalnych ołtarzy, na których zabijane były zwierzęta na ofiarę dla Boga. My dziś nie musimy już zabijać zwierząt, ponieważ były one zaledwie zapowiedzią prawdziwej ofiary, jaką złożył na krzyżu za nasze grzechy Jezus Chrystus. Ołtarzem Nowego Przymierza był krzyż, na którym Jezus ofiarował się Ojcu.

Stół dziękczynienia wskazuje na ucztę w wymiarze Paschy Jezusa. W Starym Testamencie Izraelici, chcąc wyrazić wdzięczność Bogu, świętowali uroczyscie tak zwane uczty ofiarne. Tak było między innymi w czasie Paschy, czyli święta obchodzonego na pamiątkę uwolnienia z niewoli egipskiej. Stało się ono zapowiedzią prawdziwej Paschy, która dokonała się podczas Ostatniej Wieczery w Wielki Czwartek oraz na krzyżu w Wielki Piątek.

Ołtarz reprezentuje więc dwa aspekty tego samego misterium. Jest stołem ofiary i stołem dziękczynienia, z którego przyjmujemy Najświętsze Ciało i Krew Pana Jezusa. Aby to jeszcze dobitniej podkreślić, ołtarz nakrywamy białym obrusem. Obrus jest po to, aby przyozdobić stół, z którego się spożywa. Przypomina on również całun, w który zawinięte było umęczone ciało Jezusa.

Kiedy kapłan całuje ołtarz przez obrus, jest to ucałowanie tajemnicy śmierci Chrystusa, złożenia do grobu i zmartwychwstania. Skoro więc Kościół zaczyna Eucharystię od pocałunku ołtarza, składanego przez kapłana w naszym imieniu, to w ten sposób przypomina nam, że wchodzimy z Bogiem w głęboką zażyłość.

Jest jeszcze jedna tradycja interpretacji gestu ucałowania ołtarza. Otóż pierwsi chrześcijanie bardzo często celebrowali Msze Święte na grobach męczenników. W późniejszym czasie relikwie świętych umieszczano w płycie ołtarzowej. Kiedy więc kapłan całował ołtarz, w którym znajdowały się relikwie męczennika, wtedy aktualizował niejako prawdę, że Chrystus, którego uobecnia i reprezentuje, całuje swój Kościół w tej cząstce, jaką stanowił ten męczennik.

ZNAK KRZYŻA - SYMBOL NASZEJ WIARY

Do obrzędów wstępnych Mszy Świętej, oprócz procesji i pieśni na wejście, zaliczamy także znak krzyża. Jest to najważniejszy z chrześcijańskich symboli. W nim streszcza się cała Ewangelia i nasze chrześcijaństwo.

Wypowiadając po kolei imiona Trzech Osób Boskich: Boga Ojca, Syna Bożego i Ducha Świętego, przypominamy sobie, Kim jest Bóg, w którego wierzymy. Bóg przedstawia nam się tu jako wspólnota Trzech Osób, którą łączy niepojęta dla nas miłość. Z tego znaku już na początku Mszy Świętej wypływa niezwykła bliskość, tym bardziej, że w sakramencie Chrztu staliśmy się członkami Bożej rodziny i dziećmi Boga.

Najgłębszym sensem znaku krzyża jest miłość Boga, która w całej swojej pełni ujawniła się w śmierci krzyżowej naszego Zbawiciela. Znak krzyża wykonujemy zatem na początku liturgii właśnie po to, aby przypomnieć sobie, że Msza Święta ma ścisły związek z ofiarą Jezusa. Eucharystia to największy dar miłości Boga wobec nas; miłości, która jest całkowicie bezinteresowna.

Znak krzyża oznacza również błogosławieństwo, wybranie, ratunek i zwycięstwo. Ojcowie Kościoła nauczają, iż w znaku krzyża kryje się wielka moc, przed którą wszystkie siły zła drżą ze strachu. Szatan jest bezsilny w obliczu krzyża Chrystusa.

Papież Innocenty III wyjaśnia, że znak krzyża w maksymalnym skrócie opowiada historię zbawienia. Robiąc znak krzyża, czynimy go od góry do dołu, ponieważ Chrystus zstąpił z nieba na ziemię, a następnie od lewej do prawej strony, ponieważ tak jak Chrystus mamy przejść z nędzy do chwały, ze śmierci do życia. Wykonując znak krzyża z wiarą, opasujemy niejako swoje człowieczeństwo znakiem Chrystusa. Dzięki temu znak ten jest najprostszym, a jednocześnie najbardziej skutecznym egzorcyzmem.